

POLITIKERSPØRGSMÅL

Spørgsmål nr.: RR-074-25

Dato: 13. maj 2025

Stillet af: Emilie Haug Rasch (Ø)

Besvarelse udsendt den: 20. juni 2025

RR-spørgsmål om oversatte journalnotater, stillet af Emilie Haug Rasch (Ø)

Spørgsmål:

Jeg vil høre om der er nogle muligheder for klinikere eller sekretærer, for at oversætte journalnotater, medicinlister eller besøgssammendrag ved udskrivelse til borgere som ikke mestrer det danske sprog?

Svar:

Der er til denne besvarelse indhentet bidrag fra regionens hospitaler samt fra Center for IT og Medicoteknologi, CIMT.

Sprogbarrierer kan udgøre en væsentlig hindring for at drive et effektivt sundhedsvæsen med høj kvalitet i behandlingen.

Regionens hospitaler oplever at der ikke er klare rammer eller muligheder for regionens klinikere, når der er behov for oversættelse af journaluddrag og lignende. Det er en meget tidskrævende proces og kræver specialistviden på området, da det er vigtigt, at journalmaterialet oversættes på en måde, der er patientsikker.

Hospitalerne oplever at de ikke har tilstrækkelige ressourcer til at oversætte journaler – hertil er der pligt til at journalføre på dansk.

Hvis det ikke kræver så mange ressourcer, tilbyder hospitalerne at skrive et brev på engelsk, hvor det fx bekræftes, at personen har haft et forløb på hospitalet – det kan være, at et udenlandsk forsikringsselskab har anmodet om dette.

Udfordringen strækker sig dog udover patientperspektivet og de tilfælde, hvor patienten har brug for en oversat kopi.

Også i de tilfælde, hvor danske patienter sendes til behandling i udlandet, er lige netop oversættelse af journaler en administrativ og tidskrævende udfordring for de kliniske afdelinger. For eksempel kan nævnes Rigshospitalets Afdeling for Hjerter- og Lungekirurgi, der som højt specialiseret afdeling også modtager en del udenlandske patienter til behandling samt foretager second opinions for udenlandske hospitaler. Afdelingen fremhæver, at sproglige udfordringer gør sig gældende ved modtagelse af udenlandske patienter samt især også ved henvisning af danske patienter til udlandet. Materialet der skal oversættes, er komplekst og ofte er det vigtigt med korrekt oversættelse for at kunne anskue et korrekt behandlingstilbud til patienten.

I samme forbindelse gøres der opmærksom på de praktiske udfordringer, når det oversatte journalmateriale skal fremsendes til enten udenlandske patienter eller hospitaler. Udenlandske patienter har ikke Digital Post, og man har derfor ikke en elektronisk sikker forbindelse til patienten. Materiale bliver derfor fremsendt med almindelig fysisk post efter gældende arbejdsgang i Region Hovedstaden. Det samme gør sig gældende for materiale til udenlandske hospitaler. Dette medfører lange ventetider for patientbehandling og er ligeledes til stor ulempe for de udenlandske borgere, der skal bruge materialet til andre retslige formål. Det sker også, at materialet bliver væk i posten.

Hospitalerne ser et behov for en administrativ ressource, der skal kunne løfte opgaven i form af oversættelse af journaler samt at der er behov for en styrkelse på GDPR-området, når materiale skal fremsendes til steder og personer uden danske sikre forbindelser.

Regionens administration er løbende opmærksom på nye løsninger og muligheder, herunder teknologi, der kan understøtte området.

Bl.a. arbejdes der på at gøre Min Sundhedsplatform tilgængelig på engelsk, ligesom regionen forventer at have indkøbt og udrullet en AI baseret "tolkeløsning" inden sommeren 2025. Tolkeløsningen vil kunne oversætte 50+ sprog "på stedet", dvs. i den direkte kliniske kontakt med patienten, men kan ikke understøtte den efterfølgende dokumentation. Det skyldes bl.a. at oplysningerne - af databeskyttelsesretlige årsager - slettes med det samme.

Administrationen er dog også ved at undersøge og teste muligheden for andre "tale til tekst sprogmodeller", der på sigt vil kunne integreres i Sundhedsplatformen. Fokus er dog på "forståelse" af det danske sprog inden for udvalgte kliniske specialer med henblik på understøttelse af forskellige former for dokumentationsarbejde. Arbejdet er i sin første indledende fase og forventes ikke i første omgang at fokusere på "andre sprog". Teknologien er dog i rivende udvikling, og det må forventes, at den på sigt vil blive en "game changer" ift. sprogbarrierer i sundhedsvæsenet.